

Леся БОНДАР,

orcid.org/0000-0002-0493-6856

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії, практики і перекладу французької мови
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(Київ, Україна) *lesiabond24@gmail.com*

Лілія ШКОЛЯР,

orcid.org/0000-0001-8087-7125

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії, практики і перекладу французької мови
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(Київ, Україна) *zatdbk1@ukr.net*

ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАНКОМОВНОГО СОЦІОЛОГІЧНОГО ДИСКУРСУ

Статтю присвячено дослідженню мовних характеристик французького соціодискурсу шляхом аналізу його лексико-семантичних і граматичних особливостей морфологічного та синтаксичного рівнів.

Виявлено, що різновидом інституційного є науковий дискурс, до якого належить і дискурс галузі соціології, характерними особливостями якого є інформативність, логічна структурованість, точність, лінеарність, аргументативність, орієнтація на адресата, експлікація комунікативних інтенцій адресанта, імпліцитна персуазивність. Його ключовими концептами, які корелюють з усіма аспектами людської діяльності, є поняття «людина» та «суспільство», що впливає на розгалуженість цієї терміносистеми та визначає її міждисциплінарний характер. Виявлено, що термінологія досліджуваної галузі представлена лексичними одиницями трьох прошарків – загальнонауковими, міжгалузевими та вузькоспеціальними термінами.

Семантичний аналіз дозволив визначити лексико-тематичні групи термінів на позначення явищ та процесів, що відбуваються в суспільстві, їхніх результатів; соціальних організацій, рухів, течій, доктрин, теорій, громадянських інститутів тощо. Визначено, що значна частина термінології соціологічного дискурсу представлена сигналами й акронімами.

У результаті аналізу граматичних особливостей морфологічного рівня визначено частотність і особливості функціонування самостійних частин мови, зокрема груп іменників відповідно до лексико-граматичних рядів, прикметників і займенників, часових форм дієслова, його категорій способу та стану. Результати аналізу синтаксичних особливостей дозволили дійти висновку, що соціологічний дискурс, як різновид інституційного, характеризується різноманітністю та складністю синтаксичних форм і конструкцій, зокрема спостерігається вживання простих, складних речень і речень із розширеною синтаксичною структурою.

Перспективу подальших досліджень убачаємо в аналізі засобів відтворення мовних особливостей франкомовного соціодискурсу в українському перекладі.

Ключові слова: соціологічний дискурс, французька мова, термінологія, граматичні особливості.

Lesia BONDAR,

orcid.org/0000-0002-0493-6856

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of French Theory, Practice and Translation
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
(Kyiv, Ukraine) *lesiabond24@gmail.com*

Lilia SHKOLYAR,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of French Theory, Practice and Translation
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
(Kyiv, Ukraine) *zatdbk1@ukr.net*

LANGUAGE FEATURES OF FRENCH SOCIOLOGICAL DISCOURSE

The article is devoted to the study of linguistic characteristics of French sociological discourse by analyzing its lexical-semantic and grammatical features of morphological and syntactic levels.

It has been revealed that the variety of institutional discourse is scientific discourse, which includes the discourse of sociology, its characteristic features are informativeness, logical structure, accuracy, linearity, argumentation, addressee orientation, explication of communicative intentions of the speaker, implicit persuasiveness. Its key concepts, which correlate with all aspects of human activity, are the concepts of "human" and "society", which affects the ramifications of this terminology and determines its interdisciplinary nature. It has been determined that the terminology of this branch is represented by lexical units of three levels – general scientific, interdisciplinary and specialized terms.

Semantic analysis allowed to determine lexical-thematic groups of terms to denote phenomena and processes occurring in society, their results; social organizations, movements, currents, doctrines, theories, civic institutions, etc. It has been determined that a significant part of the terminology of sociological discourse is represented by sigles and acronyms.

As a result of grammatical features analysis of morphological level the frequency and peculiarities of functioning of independent parts of speech, in particular classes of nouns according to lexical and grammatical categories, adjectives and pronouns, temporal forms of verbs, their categories of mood and voice have been determined. The results of the analysis of syntactic features allowed to conclude that sociological discourse, as a kind of institutional, is characterized by diversity and complexity of syntactic forms and constructions, in particular the use of simple sentences, complex and sentences with extended syntactic structure.

We see the prospect of further research in the analysis of the means of reproducing the linguistic features of French sociological discourse in Ukrainian.

Key words: sociological discourse, French, terminology, grammatical features.

Постановка проблеми. Поглиблення міжнародних зв'язків України із франкомовними країнами в різних сферах суспільного життя визначає необхідність проведення наукових пошуків, присвячених питанню дослідження фахової міжкультурної комунікації, що забезпечує ефективність процесів інформаційного обміну в межах наукового співтовариства. Галузева комунікація є регламентованим за змістом і формою спілкуванням, що зумовлюється соціальними функціями комунікантів, поведінка яких визначається певними соціальними нормами і стандартами. Отже, визначення мовних особливостей франкомовного інституційного дискурсу, соціального зокрема, є передумовою успішної реалізації комунікативної мети представників наукових і професійних спільнот у процесі міжкультурної взаємодії.

Аналіз досліджень. Питання аналізу соціологічного дискурсу перебувало в центрі уваги таких науковців, як: Г. С. Багигін, Н. Г. Комих, Р. Cabin, J.-F. Dortier; зокрема, Ю. В. Маркова вивчала питання соціальної реальності соціологічного дискурсу, В. І. Карасик досліджував мову соціального статусу, М. А. Батур'ян аналізувала лінгвокультурні та функціональні основи формування соціологічної термінології та проблеми перекладу термінів, Т. В. Ємельяненко присвятила свої наукові пошуки питанню перекладу соціологічних термінів; Л. В. Івіна, Л. В. Туровська, Л. А. Халіновська, А. Cadet, I. Desmet, F. Gaudin, G. Rondeau досліджували особливості функціонування фахової термінології.

Незважаючи на низку праць, присвячених висвітленню різних аспектів дослідження соціологічного дискурсу, залишається невирішеною проблема комплексного вивчення лінгвістичних характеристик франкомовного соціодискурсу, що і визначає актуальність наших наукових пошуків.

Мета статті полягає у визначенні мовних характеристик французького соціологічного дискурсу шляхом дослідження його лексико-семантичних і граматичних особливостей морфологічного та синтаксичного рівнів.

Виклад основного матеріалу. Інституційний дискурс є спеціалізованим різновидом спілкування між людьми, яке відбувається в заданих координатах соціально-рольових відносин. Різновидом інституційного дискурсу є науковий дискурс, до якого належить і дискурс галузі соціології (Селіванова, 2006: 180). Характерними особливостями наукового дискурсу є інформативність, логічна структурованість, точність, об'єктивність; головними стратегіями, на яких базується наукова комунікація, є повага, ввічливість щодо адресата та надання йому можливості реалізувати своє право на свободу думки (Ільченко, 2002). У межах наукового дискурсу реалізується принцип інтертекстуальності, який передбачає наявність мовних форм присутності тексту в тексті, реалізацію семантичних і текстотвірних функцій інтертексту, а також участь у процесі його кодування та декодування. Тобто інтертекстуальність є неодмінною реалією тексту, і сам текст існує лише завдяки міжтекстовим відношенням, інтертекстуальності (Барт, 1989: 428).

Інтертекстуальність демонструє, що автор не є єдиним джерелом смислу тексту, оскільки мова, якою користується адресант, виникає з безлічі кодів і моделей, породжених культурним простором, у якому існують і усвідомлюють себе мовець і реципієнт (Барт, 1989: 391).

Соціологічний дискурс відображає свою міждисциплінарність, поєднуючи дискурси різних суспільних наук: політології, психології, історії, релігії, філології тощо, оскільки соціологія є наукою

про суспільство, соціальні процеси та взаємозв'язки різних соціальних спільнот.

Франкомовний соціальний дискурс має власні національно-специфічні мовно-риторичні особливості. Його ключовими поняттями є «суспільство», «соціальні процеси», «соціальна дійсність» тощо, а характерні особливості відображаються в таких характеристиках, як логічна структурованість, лінеарність, толерантність, аргументативність, діалогізованість, орієнтація на адресата, експлікація комунікативних інтенцій адресанта, імпліцитна персуазивність. Важлива роль належить також метадискурсивним стратегіям, мовним засобам вираження прагматичного потенціалу, термінології, термінологізованій лексиці. Соціологічний дискурс є соціально-гуманітарним підвидом наукового дискурсу, а його ключовими поняттями є «людина» і «суспільство», які пов'язані з усіма сферами людської діяльності, така складна концептуальна структура впливає на розгалуженість терміносистеми соціології (Батур'ян, 2009: 11).

Соціологічні терміни відображають поняття соціологічної галузі та становлять важливу складову частину дискурсу (Gaudin, 2003). Термінологія складається із трьох прошарків – загальнонаукових термінів: *m développement, m corpus, m pl cycles, m procédé, m moyen*; міжгалузевих: *f validité, f pl monétaires, f victimologie*; власне вузькоспеціальних лексичних одиниць: *f domination masculine, f décarcération, m du khi-carré*.

Як зазначалося вище, частотне функціонування міждисциплінарних термінів пов'язане з розгалуженістю терміносистеми соціології. Отже, у межах досліджуваного дискурсу вживаються лексичні одиниці таких галузей, як: політика: *m bipartisme, m racisme, f révolution, m despotisme, f masse*, медицина: *f maladie sociale, f manie*; біологія: *f biocénose, f biosphère, f monogamie, f descendance*; психологія: *f réflexivité, f gynophobie*; право: *m pl droits des femmes*; математика: *f matrice*; філологія: *f communication, m barbarisme*; економіка: *m chiffre noir, m tandem, m marketing, m marché, f consommation*; релігія: *f pl béguines, f église, m dogme, m protestantisme, f pl croyances*; історія: *m matriarcat, f classe sociale, f anarchie*.

Ілюстрацією функціонування термінології трьох зазначених прошарків може слугувати приклад уривка наукової роботи, автором якої є відомий французький професор, який написав низку праць із медичної соціології, Франсуа Стедлер:

Le prix de la vie humaine. Les besoins de santé ne cessent de croître dans une société où les besoins élémentaires de conservation (nourriture, protection

contre la nature <...>) sont satisfaits. Une nouvelle définition qualitative du besoin de santé apparaît, liée à une aspiration plus vaste à une existence plus saine libérée des contraintes d'une société orientée tout entière vers le rendement et la protection, au détriment de l'état de santé de ses membres (condition de travail, pollution, déchets radio-actifs, etc) (Stuedler, 1972: 64).

Семантичний аналіз термінології дозволяє виділити окремі лексико-тематичні групи термінів на позначення: явищ та процесів, що відбуваються в суспільстві: *f pl conventions collectives, f contrainte sociale, m consensus*; результатів цих процесів: *f pl sanctions sociales, m ostracisme, f marginalisation*; соціальних служб і організацій, соціальних рухів, течій, доктрин, теорій, громадянських інститутів: *m PACS – Pacte civil de solidarité, m MLF Mouvement de Libération des Femmes, f UNEDIC Union Nationale interprofessionnelle pour Emploi Dans l'Industrie et le Commerce, m CEPREMAP Centre d'études prospectives d'économie mathématique appliquées à la planification*; методів аналізу, способів, прийомів, шкіл соціології: *f analyse transactionnelle, f école de Francfort*; характеристики актанта, його поведінки: *m SDF – sans domicile fixe, m APS – agent des programmes sociaux, m smiciste, m rmiste, m cégétiste*.

Значна частина термінології соціологічного дискурсу представлена сигналами й акронімами. Сигналами виступають складноскорочені слова, які складаються з алфавітних назв початкових літер слів: *m SGA syndrome général d'adaptation, m SMIC salaire minimum interprofessionnel de croissance*. Акроніми – складноскорочені слова, які утворюються шляхом поєднання початкових звуків слів: *f CAF Caisse des allocations familiales*.

Зазначені абрєвіатури в текстах досліджуваної галузі можуть уживатися як у скороченому вигляді, якщо це стосується сигналів і акронімів, які часто функціонують у соціологічному дискурсі, так і з розкриттям назви в дужках, коли поняття вводиться вперше або не є загальновідомим у межах певної професійної спільноти:

Depuis quelques années, des études visant à rationaliser les choix en matière de santé se développent: analyse coûts-avantages, recherche opérationnelle, R.C.B. (rationalisation des choix budgétaires). Selon le CREDOC, le taux d'accroissement annuel (à prix courants) <...> de la production et de la consommation de services médicaux est de 15% alors que celui du PNB, n'est que de 10,3% (Stuedler, 1972: 59).

Іншим важливим аспектом, який відображає особливості соціологічного дискурсу, є його граматичні характеристики морфологічного та синтаксичного рівнів. Аналіз особливостей

морфологічного рівня дозволив констатувати високий рівень частотності вживання загальних іменників на позначення дії: іменників із суфіксом *-tion* (на позначення процесу): *f adduction, f abstraction, f corrélation, f frustration, f fréquentation*, із суфіксом *-ment* (на позначення результату): *m accomplissement, m effinement*, за допомогою них у читача формується певна уява про процес без його асоціації з конкретним суб'єктом; на позначення суспільних явищ, характеристик чинників чи процесів, пов'язаних із певними феноменами, уживаються іменники із суфіксами *-isme* та *-té*: *m absolutisme, m alternativisme, m bonapartisme, m conservatisme, m fordisme, m fonctionnalisme, m libéralisme; f égalité, f objectivité, f nuptialité, f réflexivité*. Значну частку становлять також збірні іменники: *f cohorte, m groupe, f collectivité, f classe*. Для лаконічної передачі інформації використовуються віддієслівні іменники: *le devoir, le savoir*. На позначення ролі актанта чи функціонального значення суб'єкта вживаються іменники із суфіксом *-eur*: *le docteur, l'instituteur, le travailleur*.

Серед інших груп лексико-граматичних розрядів іменника вживаються власні іменники, які за денотатом зазвичай належать до класу особових імен, тобто антропонімів, а також до класу назв організацій, громадських об'єднань тощо – ергономімів: *Si Durkheim et les psychologues américains ont fait de la déviation et de l'écart la nature même de la maladie, c'est, sans doute, par une illusion culturelle qui leur est commune. La méthode d'évaluation de la vie humaine utilisée par Abraham et Thédié, et reprise dans d'autres études, consiste en fait à considérer que la valeur de la vie de l'individu est essentiellement fonction de la production qu'il représente* (Steudler, 1972: 67).

Аналізуючи особливості функціонування прикметників у межах соціологічного дискурсу, зазначимо, що велику частку становлять відносні прикметники, які вживаються після іменника, уточнюють його значення щодо іншого об'єкта: *f sociologie médicale, f loi sociale, m appareil bureaucratique, f adhésion culturelle, f recherche empirique, f pl relations humaines, f société industrielle, f sociologie militaire, f sociologie rurale, f sociologie clinique*. Серед детермінативних найчастіше вживаються вказівні прикметники для уточнення вказівки на об'єкт: *Cette extension ne relève pas les mesures stables. De ce fait, la sociologie, ainsi que d'autres sciences humaines, entre dans le champ médical* (Steudler, 1972: 14).

Особові займенники представлені здебільшого третьою особою однини та множини (*il* – переважно в безособових конструкціях, *elle, ils, elles*):

обмежене використання займенників першої та другої особи в межах інституційного дискурсу пояснюється вилученням лексичних одиниць, які можуть бути носіями суб'єктивного викладу інформації.

На позначення узагальненого референту з метою уніфікації використовуються неозначено-особовий займенник *on* та неозначені займенники *tout, tous, chacun, tel, même* тощо: *Chacun de nous fait partie de la société. On revient au même. On pourrait montrer que le système hospitalier français est passé par trois phases. On y parque les chômeurs, les sans-travail, les vagabonds* (Steudler, 19972: 55).

Вказівні займенники (прості *celui, celle, ceux, celles*, складні із частками *ci, là*, займенник *cela*) виконують анафоричну функцію, посиляючись на попередньо вжиті лексичні одиниці, відтворюють їхнє значення, водночас запобігають повтору цих лексичних елементів: *Par exemple, la valeur de la vie de la population féminine se trouve être ainsi inférieure à celle de la population masculine dans la mesure où la valeur marchande du travail féminin est inférieure à celle de l'homme* (Steudler, 1972: 67). *Cela rend la moyenne typique tout à fait différente de la moyenne arithmétique* (Steudler, 1972: 107).

У підрядній частині означального складно-підрядного речення, уточнюючи значення антецедента, уживаються відносні прості та складні займенники (*que, qui, préposition + lequel, dont, préposition + qui ou quoi*): *Les comportements en matière de politique de sécurité qui reflètent en fait des facteurs culturels et des attitudes collectives* (Steudler, 1972: 69).

У результаті аналізу особливостей функціонування дієслова в межах досліджуваного дискурсу, зокрема його граматичних категорій, було визначено, що головним чином для відображення явищ дійсності, процесів, результатів здебільшого використовується дійсний спосіб дієслова (*Indicatif*). Для вираження умов виконання дії, гіпотези, ставлення адресата до інформації, що повідомляється, застосовуються умовний спосіб *Conditionnel* та суб'єктив *Subjonctif*: *Il faut que les sommes dépensées dans les divers programmes aient des efficacités marginales égales en fonction de l'amélioration de l'indicateur unique de durée de vie et d'état de santé, si on arrive à le définir. On peut cependant objecter qu'il a existé une médecine sociale, mais, dans une large mesure, elle a été pragmatique...elle a utilisé les statistiques dont elle disposait et qui répondaient à ses intentions, sans que les méthodes aient impliqué l'analyse des structures sociales* (Steudler, 1972: 13).

У межах досліджуваного дискурсу використовується також наказовий спосіб *Impératif*,

покликаний сприяти реалізації ініціативної функції, спонукаючи адресата до здійснення рефлексії; зазвичай уживається форма першої особи множини, що створює ефект безпосередньої участі реципієнта у процесі комунікації: *Imagignons cette situation tous ensemble <...> Laissons dans l'ombre les premières et caractérisons brièvement les secondes* (Steudler, 1972: 199).

У процесі аналізу засобів вираження категорії часу було виявлено, що в межах соціологічного дискурсу здебільшого використовується теперішній час, або *présent de l'indicatif*, оскільки він може замінювати інші часові форми, відтворюючи значення майбутнього і минулого. Теперішній час дійсного способу вважається більш простою за семантичним та морфологічним складом формою, він не має чітких часових обмежень і використовується для фасилітації сприйняття адресатом інформації: *Dans le calcul du prix de la vie humaine interviennent divers éléments* (Steudler, 1972: 67).

Минулий час позначає дію, яка пов'язана з теперішнім часом та впливає на його результат, переважно використовується в підрядній частині складного речення. Може виражатися за допомогою таких часів, як *passé composé*, *passé simple*, *imparfait* та *plus-que-parfait*: *Le champ de la sociologie médicale, relativement, neuf, où des théoriciens connus comme Merton ou Parson ont apporté leur contribution, voit le nombre des études et des chercheurs se multiplier* (Steudler, 1972: 7).

Майбутній час *Futur simple* вживається для відображення припущення: *La société pourra-t-elle ou voudra-t-elle accorder à chacun de ses membres le droit de bénéficier au maximum des découvertes médicales?* (Steudler, 1972: 64).

Аналіз категорії стану дієслів дозволив констатувати частотне використання пасивних конструкцій як з агентивним додатком, уведенням прийменниками *par*, *de*, так і без агентивного додатка, що може бути пов'язане з необхідністю адресанта презентувати певну інформацію узагальнено: *Un tel critère a été défini par tous les chercheurs. La conduite pathologique est considérée <...> comme une conséquence d'une agression* (Steudler, 1972: 197). Також використовується пасив безособової форми (*il est interdit*, *il est défendu etc*), який дозволяє не називати суб'єкта дії, а також виразити позицію адресанта в імпліцитній формі.

Результати аналізу синтаксичних особливостей дозволили дійти висновку, що соціологічний дискурс, як різновид інституційного, також характеризується різноманітністю та складністю синтак-

сичних конструкцій. Уживаються прості речення (зазвичай поширені, двоскладні, повні й ускладнені однорідними членами речення та шляхом номіналізації) – їх використання є прагматично зумовленим через відносно просту структуру: *Les trois facteurs sont liés. L'hôpital est affligé de la même exclusion sociale que la léproserie* (Steudler, 1972: 107).

Синтаксична рівноправність усіх складових частин у складносурядному реченні реалізується через сполучники, що можуть використовуватись для зв'язку, роз'єднання, протиставлення двох частин речення. Система зв'язків, що формується за допомогою речень такого типу, здатна чітко відобразити взаємодію подій, фактів між двома частинами речення та викласти інформацію структуровано і чітко.

Зв'язки між двома частинами складнопідрядного речення реалізуються за допомогою різноманітних сполучників, які є мовними носіями низки смислових відношень. У межах соціологічного дискурсу найчастіше вживаються підрядні з'ясувальні речення та підрядні означальні, останні слугують засобом уточнення інформації, що стосується антецедента: *Il a été constaté que la perception de la maladie différait selon la classe sociale. La technologie qui donne les moyens d'atteindre des buts. Le processus de rationalisation des structures hospitalières se heurte à des obstacles fondamentaux qui tiennent à la nature du système sanitaire* (Steudler, 1972: 35). Для позначення причинно-наслідкових зв'язків, вираження припущень, гіпотез уживаються підрядні обставинні причини, поступки, умови: *Si l'on prend comme indicateur la mortalité, on constate une véritable inégalité sociale devant la mort* (Steudler, 1972: 24).

Серед речень з особливими формами предикативних відношень спостерігається функціонування речень з розширеною синтаксичною структурою, зокрема ускладнених однорідними членами для позначення сукупності явищ, ознак, процесів; абсолютних дієприкметникових речень, складних речень, що містять кілька підрядних зв'язків, підрядний та сурядний, підрядний та безсполучниковий, сурядний та безсполучниковий зв'язки: *En fait, en dépit des systèmes de prise en charge des maladies, il semble que les inégalités les plus profondes se situent au niveau des classes sociales, définies non pas seulement en termes de revenus ou de statut mais par rapport à une place dans la production, à une conscience collective d'appartenance, à des modèles de conduite, des valeurs, des attitudes et des aspirations communes* (Steudler, 1972: 24).

За метою висловлювання в межах соціодискурсу домінують розповідні речення, трапляються також окличні та питальні речення, зокрема риторичні питання, які виконують функцію привертання уваги адресата й активізації його мисленнєвої діяльності.

Висновки. Результати дослідження дозволили визначити, що соціодискурс є соціально-гуманітарним підвидом наукового дискурсу, який має свої лінгвістичні й екстралінгвістичні характеристики. Його ключовими концептами, які корелюють з усіма аспектами людської діяльності, є поняття «людина» та «суспільство», що впливає на розгалуженість цієї терміносистеми та визначає її міждисциплінарний характер. Термінологія представлена лексичними одиницями трьох прошарків – загальнонауковими, міждисциплінарними та вузькоспеціальними термінами. У результаті семантичного аналізу термінології було виявлено лексико-тематичні групи термінів на позначення: явищ та процесів, що відбуваються в суспільстві, їхніх результатів; соціальних служб і організацій, соціальних рухів, течій, доктрин, теорій, громадянських інститутів тощо. Визначено, що значна частина термінології соціологічного дискурсу представлена сигналами й акронімами.

Результати проведеного аналізу граматичних особливостей морфологічного рівня соціодискурсу дозволили констатувати високий рівень частотності вживання таких класів лексико-граматичних розрядів іменників, як загальні, збірні, власні назви, представлені антропонімами й ергононімами. Серед прикметників домінують відносні та детермінативні, а серед займенників – особові, неозначено-особовий *оп*, неозначені, вказівні. Що стосується граматичних категорій способу та часу, то варто зазначити, що в межах досліджуваного дискурсу переважає вживання дієслів теперішнього часу дійсного способу. У результаті аналізу категорії стану дієслів виявлено частотне використання пасивних конструкцій з агентивним додатком та без нього.

Результати аналізу синтаксичних особливостей дозволили дійти висновку, що соціологічний дискурс характеризується різноманітністю синтаксичних форм, зокрема спостерігається вживання і простих речень, і складних (найбільшу частку становлять підрядні означальні), і речень із розширеною синтаксичною структурою.

Перспективу подальших досліджень убачаємо в аналізі засобів відтворення мовних особливостей франкомовного соціодискурсу в українському перекладі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барт Р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика. Москва : Прогресс, 1989. 616 с.
2. Батурьян М. А. Лингвокультурные и функциональные основы формирования терминологии социологии : автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.19. Пятигорск, 2009. 22 с.
3. Лыченко О. М. Етикет англomовного наукового дискурсу. Київ : Політехніка, 2002. 288 с.
4. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
5. Gaudin F. Socioterminologie : une approche sociolinguistique de la terminologie. Bruxelles : De Boeck Duculot, 2003. 286 p.
6. Steudler F. Sociologie médicale. Paris : Librairie Armand Colin, 1972. 388 p.

REFERENCES

1. Bart R. Izbrannyye raboty: Semiotika. Poetika [Selected works: Semiotics. Poetics]. M.: Progress, 1989. 616 p. [in Russian].
2. Baturyan M. A. Lingvokul'turnyye i funktsional'nyye osnovyy formirovaniya terminologii sociologii [Linguo-cultural and functional bases of formation of terminology of sociology]: avtoref. na soiskanie nauch. stepeni kand. filol. nauk: 10.02.19 "Teoriya yazyka". Vestnik PGLU: Pyatigorsk, 2009. 22 p. [in Russian].
3. Il'chenko O. M. Etiket anglomovnoy naukovoy diskursu [Etiquette of English scientific discourse]. K.: Politekhnik, 2002. 288 p. [in Ukrainian].
4. Selivanova O. O. Suchasna lingvistika: terminologichna encyklopediya [Modern linguistics: terminological encyclopedia]. Poltava: Dovkillya, K, 2006. 716 p. [in Ukrainian].
5. Gaudin F. Socioterminologie : une approche sociolinguistique de la terminologie. [Socioterminology: a sociolinguistic approach to terminology]. Bruxelles : De Boeck Duculot, 2003. 286 p. [in French].
6. Steudler F. Sociologie médicale [Medical sociology]. Paris: Librairie Armand Colin, 1972. 388 p. [in French].